

32. Liikennelaitos

KATSAUS VUODEN 1968 PÄÄTAPAHTUMIIN

Kertomusvuoden aikana julkisen liikenteen matkustajakato jatkui edellisten vuosien tapaan sekä esikaupunkien että keskustan liikenteessä. Pääasiallisimpana syynä henkilöautojen käyttöön lieenee vaikuttanut liikenteen ruuhkautuminen ja hidastuminen nimenomaan työmatkojen aikana. Liikennelaitoksen ehdottamat parannustoimenpiteet — vaikka osittain jo ylempien viranomaisten hyväksymänä — eivät ehtineet toteutuksen asteelle helpottamaan liikenteen sujuvuutta.

Lippujärjestelmän yksinkertaistamiseksi ja tariffien korottamiseksi tehty esitys ei läpäissyt päättävissä elimissä, joten laitoksen toiminta muodostui talousarvioon nähden enemmän tappiolliseksi. Taloudellisuuteen kiinnitettiin kaikissa ratkaisuisa huomiota, heikentämättä kuitenkaan matkustajapalvelua. Kalustohankinnoissa pyrittiin tarkoituksenmukaisiin ratkaisuihin pitäen erityisesti silmällä kuljettajarahastuksen laajentamista ja tehostamista. Liikennepalvelun koordinoimiseksi ja keskitämiseksi liikennelaitoksen lautakunta piti yhteisiä kokouksia eräiden muiden liikenneasiolta käsittelevien lautakuntien kanssa sekä teki opintomatkat Tampereelle ja Tukholmaan. Samassa mielessä oltiin yhteistoiminnassa naapurikuntien liikenneviranomaisten ja valtionrautateiden kanssa.

Kuljettajarahastusta laajennettiin ja Lautasaaren suunnalla kahden linjan autot (20 ja 20V) varustettiin itsepalvelurahastus-

laittein, joiden käyttöön matkustajat piankin perehtyivät ja joiden todettiin huomattavasti nopeuttavan näiden linjojen matkustajapalvelua.

Liikenteen sujuvuuden lisäämiseksi pyrittiin saamaan aikaan työaikojen porrastusta ja laitoksen aloitteesta perustettiin työaikojen porrastuskomitea, joka piti useita kokouksia, suoritti asiaan kuuluvia tutkimuksia ja laati suunnitelmia seuraavaa vuotta varten. Lautakunnan puheenjohtaja toimi tämän komitean puheenjohtajana. Tässä yhteydessä lienee syytä mainita laitoksen osuus myös Helsingin ilmansuojelu- ja meluntorjuntatyössä.

Kertomusvuoden aikana valmistui liikennelaitoksen ja sen lautakunnan uusi johtosääntö, jonka puitteissa voidaan luoda entistä tehokkaampi uusi organisaatio.

Aktiivista tiedotustoimintaa harjoitettiin lehdistön, radion ja television avulla suotujen mahdollisuuksien mukaan. Ennen huomattavien uudistusten, muutosten tai liikennetapahtumien toimeenpanoa pidettiin lehdistölle tiedotustilaisuuksia ja uutuuksien esittelyitä. Helsingiläisten matkustustottumuksiin pyrittiin vaikuttamaan siten, että työmatkoilla käytettäisiin hyväksi mahdollisimman paljon julkista liikennettä. Tässä mielessä julkaistiin aiheeseen liittyviä artikkeleita ja ilmoituksia lehdistössä sekä levitettiin lentolehtisiä ja mainoksia. Henkilökunnan keskuudessa

toimeenpantiin onnistunut iskulausekilpailu, ja voittanut iskulause muuttui suorastaan hokemaksi.

Henkilökunnan ja laitoksen johdon välisiä keskustelu- ja tiedotustilaisuuksia pidettiin avoimessa ja luottamuksellisessa hengessä. Keskustelut yhteisistä tavoitteista ja pulmista olivat asiallisia ja lujittivat molemminpuolista arvontoa ja yhteishenkeä.

Matkailijapalvelun tehostamiseksi parannettiin 3T reittikuulutuksen teknistä tasoa. Laitoksen palvelukseen palkattiin yhdessä matkailutoimiston kanssa kaksi »turistiemäntää», jotka jakoivat Helsinkiä ja erityisesti liikennelaitosta koskevaa tiedotusaineistoa matkailijoille sekä opastivat näitä kaikissa liikennelaitosta koskevissa kysymyksissä.

Helsinki-päivänä sijoitettiin vanha hevosraitiovaunu kuljettajineen ja rahastajineen Kauppatorille.

Työturvallisuustoimintaa tehostettiin lisäämällä sen organisaatioon työturvallisuusteknikko. Työturvallisuuskilpailu jatkui viidettä vuottaan ja vuoden lopussa todettiin tapaturmien luvun vähentyneen (11%) edellisten vuosien tapaan. Tässä mielessä tuskin lienee syytä enää epäillä kilpailun osuutta tapaturmien torjunnassa. Henkilökunnan harrastustoimintaa tuettiin sekä taloudellisesti että erilaisin toimenpitein. Erityisen maininnan ansainnee laitoksen osuus kuntovoimistelun edistämiseksi. Henkilökunnan kuoro teki onnistuneen konserttimatkan Ruotsiin. Joulukuun lopulla kutsuttiin kaikki vuoden 1968 aikana eläkkeelle siirtyneet henkilöt yhteiseen tilaisuuteen.

Kertomusvuoden lopulla pidettiin Helsingissä X Pohjoismainen liikenneasiantuntijain kokous, jonka isäntänä toimi lähinnä liikennelaitos. Sekä asiasisällöltään että järjestelyiltään kokousta pidettiin onnistuneena.

LAITOKSEN TALOUS

Laitoksen taloudellinen tulos vuodelta 1968 osoittaa 24 115 106,12 markan suuruista tappiota, kun jätetään huomioimatta laitokseen sijoitetun pääoman korko. Edellisen vuoden tulokseen verrattuna kasvoi tappio 10 184 224,70 markkaa.

Menot olivat vuonna 1968 94 699 426,86 markkaa, mikä merkitsi 9 374 566,27 markan lisäystä edelliseen vuoteen.

Menojen kasvun aiheuttivat

Kvston hyväksymät palkkauksen yleistarkistukset 6,8 % 1.1.1968 lukien ja 3,5 % 1.6.1968 lukien yhteisvaikutukseltaan 9,0 % eli 5,60 mmk

Kvston 21.6.1967 tekemä päätös viranhaltijain ns. kuoppatarkistuksista 1.4.1967 lukien, mitkä näkyivät täysimääräisinä vasta vuonna 1968— lisäys vuoteen 1967 verrattuna on 0,42 mmk

eläkeläisten määrän lisääntyminen 85 henkilöllä, mikä lisäsi eläkemenoja 0,90 mmk

suoritettu markanarvon devalvointi, mikä nosti tarvike- ja käyttövoimamenoja keskimäärin 14,1 % eli 1,39 mmk

linja-autokannan kasvu, mikä lisäsi autoveroa ja -vakuutuksia sekä poistoja 0,84 mmk sekä

tappiollisuuden kasvun johdosta lisääntynyt konttokuranttitilin korko vaikutukseltaan 0,51 mmk.

Muiden menoryhmien osalta saatiin säästöä.

Varsinaiset tulot olivat 70 584 320,74 markkaa, mikä on 809 658,43 markkaa eli 1,13 % pienempi kuin vuoden 1967 vastaava luku. Tulojen pienemisen aiheutti matkustajamäärän vähentyminen 2,09 %-lla.

Eri toimintamuotojen menot ja tulot käyvät ilmi laitoksen tilinpäätöstaseista.

KÄYTTÖOMAISUUDEN MUUTOKSET

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVO 1.1.1968	81 222 918
--------------------------------------	------------

Lisäykset:

Talousarvion pääomamäärärahoilla hankittu	741 932	
Keskeneräisistä uudishankinnoista siirretty	7 132 846	
Muut lisäykset	<u>21 519</u>	7 896 297

Vähennykset:

Poistot	7 575 021	
Myynnit ja romutukset	<u>80 332</u>	7 655 353
Muut vähennykset		<u>6 519</u>

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVO 31.12.1968	<u><u>81 457 343</u></u>
--	--------------------------

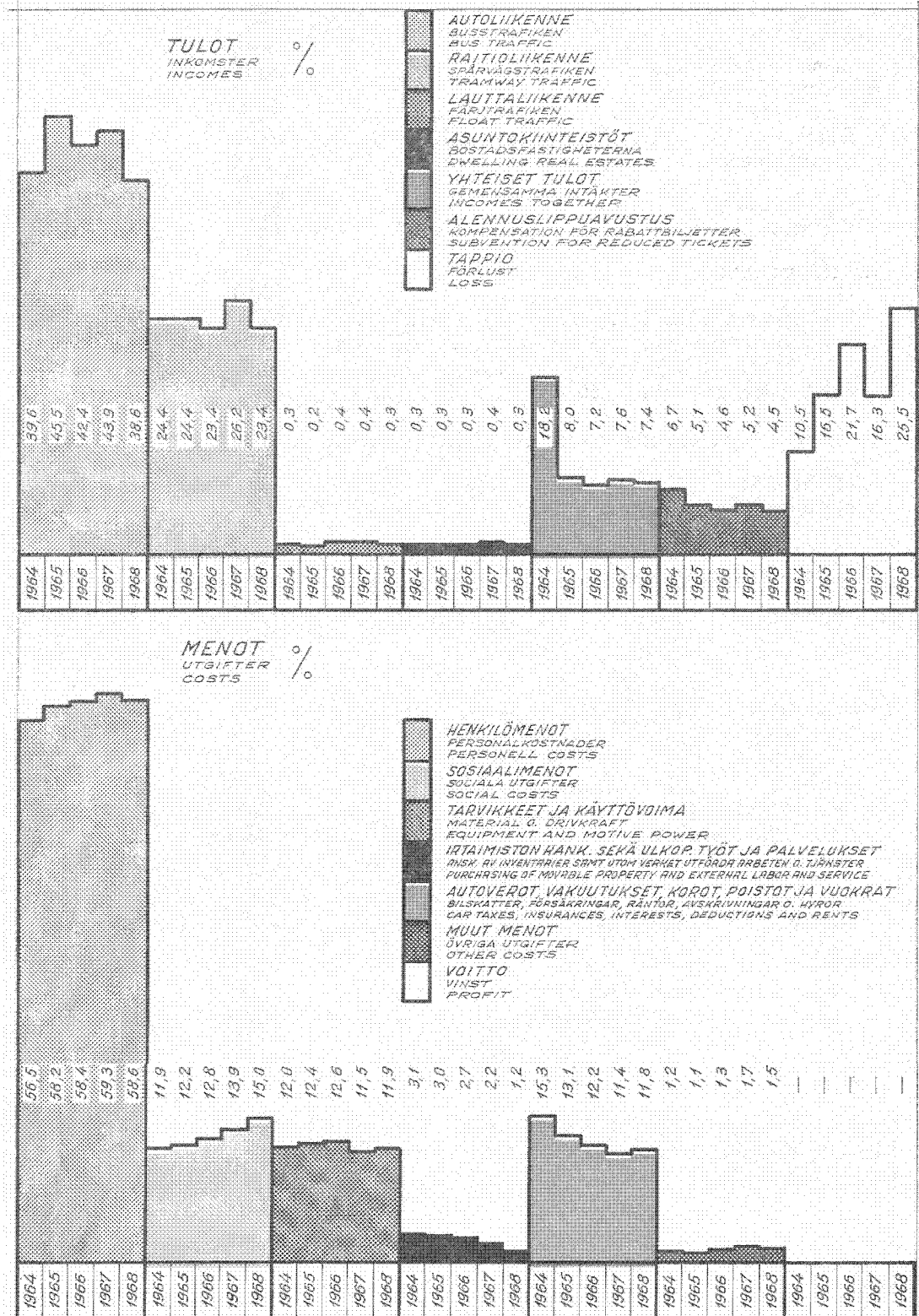
LIIKENNELAITOKSEN PROSENTUAALISET TULOT JA MENOT VUOSINA 1964—1968

Tulot %	1964	1965	1966	1967	1968
Raitioliikenne	24,4	24,4	23,4	26,2	23,4
Autoliikenne	39,6	45,5	42,4	43,9	38,6
Lauttaliikenne	0,3	0,2	0,4	0,4	0,3
Asuntokiinteistöt	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3
Yhteiset tulot	18,2	8,0	7,2	7,6	7,4
Alennuslippuavustukset	6,7	5,1	4,6	5,2	4,5
Tappio	10,5	16,5	21,7	16,3	25,5
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Menot %	1964	1965	1966	1967	1968
Henkilömenot	56,5	58,2	58,4	59,3	58,6
Sosiaalimenot	11,9	12,2	12,8	13,9	15,0
Tarvikkeet ja käyttövoima	12,0	12,4	12,6	11,5	11,9
Irtaimiston hankinta sekä ulkopuoliset työt ja palvelukset	3,1	3,0	2,7	2,2	1,2
Autoverot, vakuutukset, korot, poistot ja vuokrat ...	15,3	13,1	12,2	11,4	11,8
Muut menot	1,2	1,1	1,3	1,7	1,5
Voitto	—	—	—	—	—
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

LIIKENNELAITOKSEN TULOT JA MENOT VUOSINA 1964—1968

TRAFIKVERKET'S INKOMSTER OCH UTGIFTER ÅREN 1964—1968
 INCOME AND EXPENSES OF HELSINKI CITY TRANSPORT 1964—1968

OMAISUUSTASE JOULUKUUN 31. PÄIVÄNÄ 1968

Vastaavaa:

Varsinainen omaisuus	mmk	mmk
Rahoitusomaisuus		
Kassavarat	0,38	
Tilisaatavat	0,28	
Ennakkomenot	<u>0,36</u>	1,02
Vaihto-omaisuus		
Varastot		4,01
Käyttöomaisuus		
Maa-alueet	4,19	
Rakennukset	26,71	
Tarkastusasemat ym.	0,06	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8,83	
Poistonalainen irtain omaisuus	41,17	
Arvopaperit	0,16	
Keskeneräiset uudishankinnat	<u>0,34</u>	81,46
Siirtyvät erät		
Nostamattomat määrärahat		7,64
Ylimääräinen omaisuus		
Vieraat pankkitalletukset		0,01
Tilivuoden tappio		24,12
		<u>mmk 118,26</u>

Vastattavaa:

Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Tilivelat	4,18	
Ennakkotulot	0,09	
Talletetut vieraat varat	0,03	
Konttokuranttivelka	<u>24,86</u>	29,16
Pitkäaikainen		
Pääomavelka kaupungille		81,46
Siirtyvät erät		
Vapaina siirtyvät määrärahat	6,75	
Sidottuina siirtyvät määrärahat	<u>0,89</u>	7,64
		<u>mmk 118,26</u>

Omakustannusperiaatteen mukaan, jolloin käyttöomaisuuden korko laitokseen sijoitetulle pääomalle on laskettu 6 %:n mu-

kaan, olisi laitoksen tulos ollut tappiota mmk 28,99.

TULOSTASE JOULUKUUN 31. PÄIVÄNÄ 1968

KULUT

Varsinaiset kulut:

	mmk	mmk
Hallinto		
Palkat ja palkkiot	3,58	
Sosiaalikulut	0,23	
Tarvikkeet ja käyttövoima	0,14	
Irtaimiston hankinta sekä ulkop. työt ja palvelukset	0,16	
Autoverot, vakuutukset ja vuokrat	0,18	
Muut kulut	1,11	5,40
Raitioliikenne		
Palkat	19,58	
Sosiaalikulut	1,27	
Tarvikkeet ja käyttövoima	3,75	
Irtaimiston hankinta sekä ulkop. työt ja palvelukset	0,24	
Autoverot, vakuutukset ja vuokrat	0,22	25,06
Autoliikenne		
Palkat	31,96	
Sosiaalikulut	2,07	
Tarvikkeet ja käyttövoima	7,31	
Irtaimiston hankinta sekä ulkop. työt ja palvelukset	0,48	
Autoverot, vakuutukset ja vuokrat	2,15	
Muut kulut	0,28	44,25
Lauttaliikenne		
Palkat	0,19	
Sosiaalikulut	0,01	
Tarvikkeet ja käyttövoima	0,01	
Ulkopuoliset työt ja palvelukset	0,08	
Vakuutukset	0,01	0,30
Asuntokiinteistöt		
Palkat	0,03	
Tarvikkeet ja käyttövoima	0,04	
Irtaimiston hankinta sekä ulkop. työt ja palvelukset	0,12	0,19

Yhteiset menot

Palkat	0,20	
Sosiaalikulut		
— eläkkeet	10,11	
— muut	0,50	10,61
Tarvikkeet		
Irtaimiston hankinta sekä ulkop. työt ja palvelukset	0,02	
Vakuutukset	0,01	
Korot	0,94	
Poistot	7,65	
Maanvuokrat	0,03	
Muut kulut	0,03	19,50
		<u>mmk 94,70</u>

TUOTOT

Varsinaiset tuotot	mmk	mmk
Raitioliikenne		22,17
Autoliikenne		36,57
Lauttaliikenne		0,30
Asuntokiinteistöt		0,27
Yhteiset lipputuotot		
Koululais- ja invalidiliput	2,57	
Virkamiesliput	0,76	
Kaupungin alennuslippuavustus	4,31	
Muut yhteiset liput	1,35	8,99
Sekalaiset tuotot		2,28
Tilivuoden tappio		24,12
		<u>mmk 94,70</u>

VARASTOJEN KEHITYS

OMAT VARASTOT 1.1.1968 4 389 721,11

Ostot v. 1968

— varastoon	6 533 753,92	
— kaupintavarastosta	1 062 595,27	
— itse tehdyt tarvikkeet	285 062,92	
— dieselöljyn varmuusvarasto	927 300,—	8 808 712,11

Kulutus v. 1968

— varastosta	8 776 658,19	
— itse tehdyt tarvikkeet	238 902,09	
— epäkurantin tavaran poisto	172 648,07	9 188 208,35

OMAT VARASTOT 31.12.1968

Varsinainen varasto	2 872 066,78
Varmuusvarasto (tarvikkeet ja dieselöljy)	1 138 158,09
	<u>(4 010 224,87)</u>

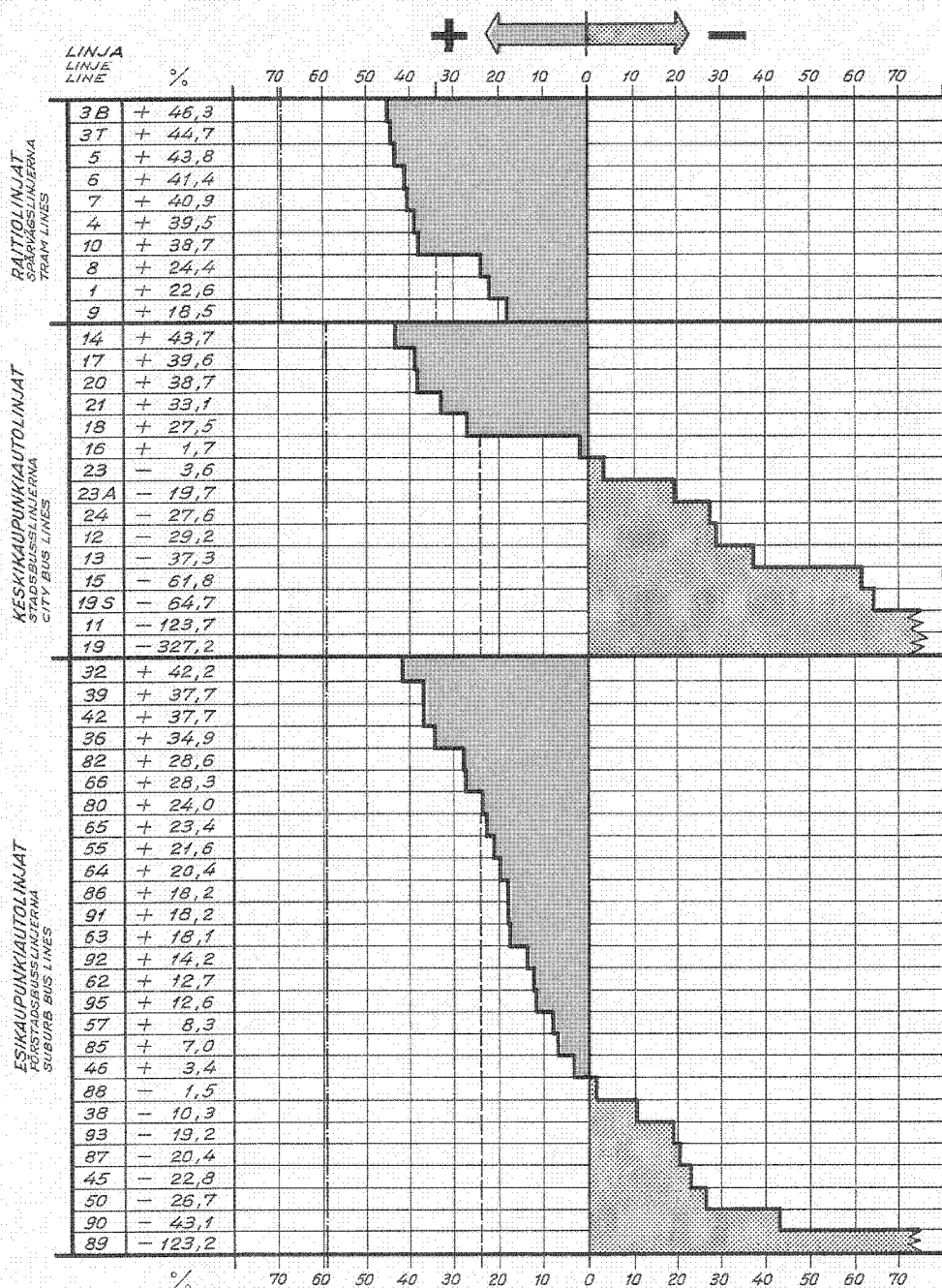
OMAT VARASTOT 31.12.1968 4 010 224,87

Varsinaisen varaston arvo on pienentynyt 0,494 mmk eli noin 14,7 % hintatason noususta huolimatta ja vuotuinen kiertonopeus on ollut 3,06 sen ollessa edellisenä vuonna 1,98 ja sitä edellisenä 2,16, jolloin hintataso oli suhteellisen vakaa. Varastohankintojen suunnitelmallinen toteuttaminen ja siirtyminen yhä enene-

vässä määrin vuosihankintasopimuksiin on mahdollistanut tämän liiketaloudellisesti varsin hyvänä pidettävän materiaalihankintojen kehityksen.

Varmuusvaraston arvo on tosin noussut 0,114 mmk, mikä johtuu dieselöljyn hinnan korotuksesta.

LIIKENNELAITOKSEN LINJOJEN KATETUOTTOPROSENTIT V. 1968

TRAFIKVERKET'S LINJERS TECKNINGSBIDRAGSPROCENT ÅR 1968
PERCENTAGE BREAK-EVEN AMOUNT OF HELSINKI CITY TRANSPORT LINES 1968

----- = PROSENTTILUKU, JOKA KATTAA KULJETUSMUOTOKUSTANNUKSET
 = PROCENTTAL, SOM TÄCKER TRAFIKMEDELSKOSTNADERNA
 = PERCENTAGE, WHICH COVERS THE COSTS OF TRANSPORT GROUP EXPENSES

----- = PROSENTTILUKU, JOKA KATTAA YHTEISET KUSTANNUKSET (LINJA ON KANNATTAVA, JOS PROSENTTIPYLVÄS YLITTÄÄ TÄMÄN VIIVAN)
 = PROCENTTAL, SOM TÄCKER GEMENSAMMA UTGIFTER (LINJEN ÄR LÖNSAM, OM PROCENT-
 PELAREN ÖVERSKRIDER DETTA STRECK)
 = PERCENTAGE, WHICH COVERS COMBINED EXPENDITURES (THE TRANSIT LINE IS PROFITABLE
 IF THE PER CENT COLUMN EXCEEDS THIS SCORE LINE)

LIIKENNE

Liikennelaitoksen linjat kuljettivat kertomusvuoden aikana kaikkiaan 130,8 milj. matkustajaa. Tämä merkitsee edelliseen vuoteen verrattuna 2,8 milj. matkustajan eli 2,0 % vähennystä.

Vuoden aikana ajettiin kaikkiaan 34,5 milj. kilometriä eli 3 % vähemmän kuin edellisellä vuonna.

AUTOLIIKENNE

Varsinaisten matkojen määräksi saatiin 64,5 milj. Vähennys vuoteen 1967 verrattuna oli 1,9 milj. matkaa eli 2,9 %. Ajo-kilometrejä kertyi kaikkiaan 26,5 milj. Edelliseen vuoteen verrattuna tämä merkitsee 3,4 %:n supistumista.

Vuoden alussa arkipäivien tungosaikalii-kenteessä oli 423 diesel- ja 17 johdinautoa, kesällä 336 diesel- ja 12 johdinautoa, vuoden lopussa 430 diesel- ja 17 johdinautoa.

Yksityisiltä liikennöitsijöiltä vuokratuilla linja-autoilla ajettiin tungosaikoina yhteensä 154 135 km.

Partioautojen avulla valvottiin liikennettä, selvitettiin mm. autolinjoilla 2 182 ja raitiolinjoilla 1 517 liikennehäiriötä ja hoidettiin 51 630 erilaista tehtävää.

Linjoilla tapahtuneet muutokset

- 15.1. Autolinjan 39 reittiä jatkettiin Kona-lan teollisuusalueelle tunnuksin 39V.
3. 3. Kuljettajarahastus aloitettiin auto-linjalla 57.
16. 4. Autolinja 92A siirrettiin reitille Myllypuro (Yläkiventie) — Senaa-tintori.

1. 6. Autolinjojen 42, 63 ja 63A pääte-pysäkki siirrettiin Erottajalta Ase-ma-aukiolle.

Yölinjan 46N numero muutettiin numeroksi 42N.

Autolinjan 46 päätepysäkki siirret-tiin Erottajalta Simonkentälle.

6. 6. Kuljettajarahastus aloitettiin autolinjoilla 63, 63A, 63N, 85, 86, 87 ja 88.
17. 6. Perustettiin autolinja 23A reitille Ruskeasuo—Ilmala.
- 13.10. Kuljettajarahastus aloitettiin autolinjoilla 66, 66A ja 66N.

2.11. Itsepalvelulaitteet otettiin käyttöön autolinjoilla 20 ja 20V.

11.12. Autolinjan 63 reitti jatkettiin Paloheinään.

Raitiovaunuliikenne

Raitiolinjojen varsinaisten matkojen määrä oli 47,65 milj. Vuoteen 1967 nähden olivat matkat vähentyneet noin 0,6 % eli 280 000 matkaa.

Ajokilometrimäärä oli 8 072 900 km eli noin 1,8 % pienempi kuin edellisenä vuonna.

Arkipäivisin oli tungosaikoina liikenteessä

1.1.—31.5. ja 2.9.—31.12. välisinä aikoina 117 moottori- ja 77 perävaunua sekä 1.6.—1.9. välisenä aikana 92 moottori- ja 35 perävaunua. Liikenteessä olleesta kalustosta oli 76 moottori- ja 25 perävaunua 4-akselisia.

Toimintavuoden aikana ei tehty linjamuutoksia.

Lauttaliikenne

»Korkeasaari-Högholmen» moottorilautta suoritti aikana 28.4.—29.9.1968 kaikkiaan 2 484 edestakaista vuoroa Korkeasaareen kuljettaen yhteensä 339 526 matkustajaa, joista aikuisia 239 279 ja lapsia 100 247.

Lisäksi suoritti lautta 250 edestakaista vuoroa Suomenlinnaan 16.4.—20.4. ja 30.9.—11.10.1968 välisinä aikoina.

Yksityinen liikenteenharjoittaja on liikennöinyt MS »Terhillä» apuveneenä 429 edestakaista vuoroa Korkeasaareen.

Liikenteen suunnittelu

Matkustajalaskentojen tulosten perusteella laadittiin liikennesuunnitelmat ja aikataulut kesä- ja talviliikennettä varten. Lisäksi otettiin huomioon 5-päiväisen työviikon aiheuttamat muutokset lauantai-liikenteessä.

Liikennesuunnittelutoimisto laati kilometri- ja matkustajaennusteet seuraavalle vuodelle, pyrkien ottamaan huomioon matkustustarpeen muutoksia aiheuttavat tekijät.

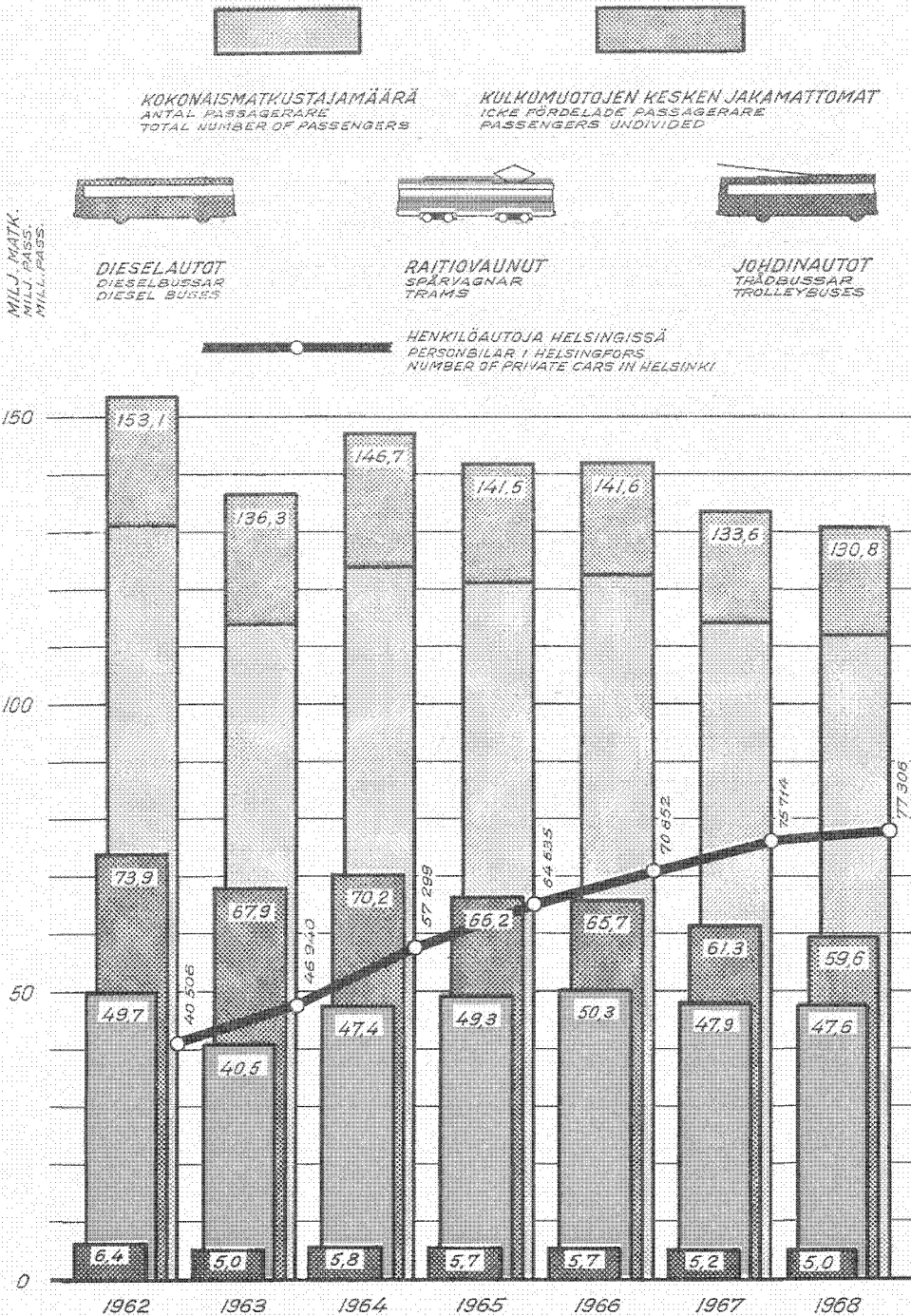
Toimisto suoritti useita tutkimuksia ja liikennetarkkailuja, joista mainittakoon

poikittaisliikennetarpeen kartoitus ja keskikaupunkiliikenteen pysäkkikohtainen kuormitustarkkailu. Myös yhteistyö metronsuunnittelutoimiston ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa kuului toimiston tehtäviin.

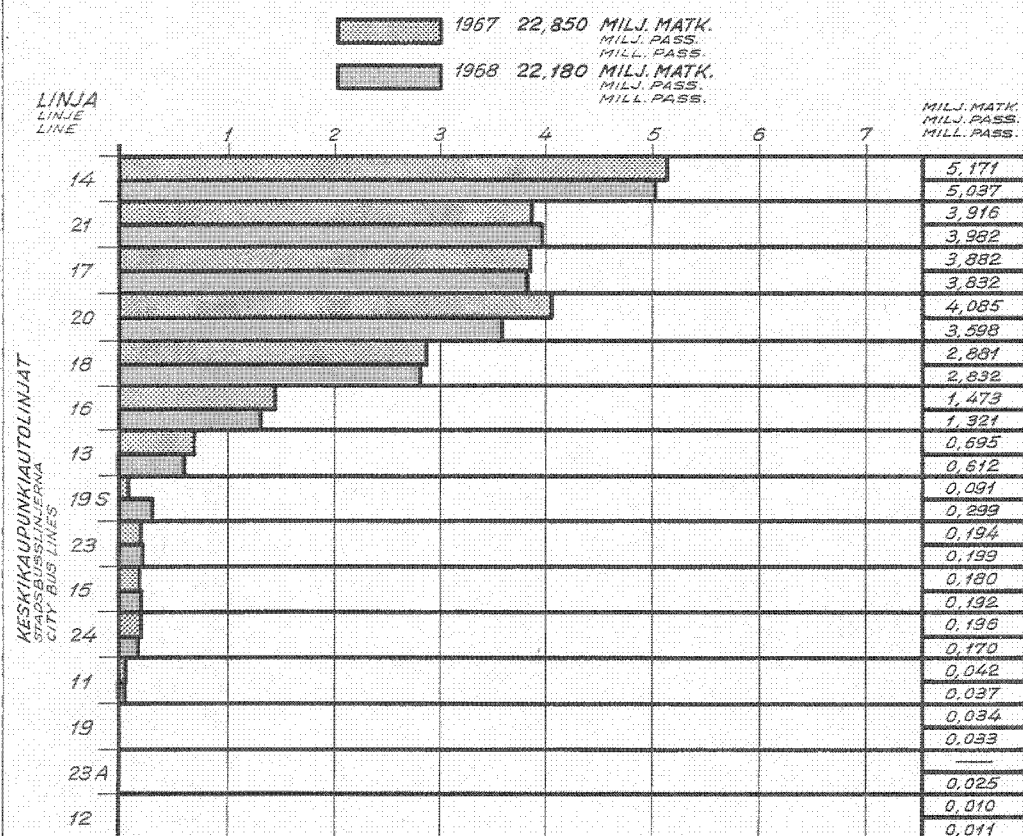
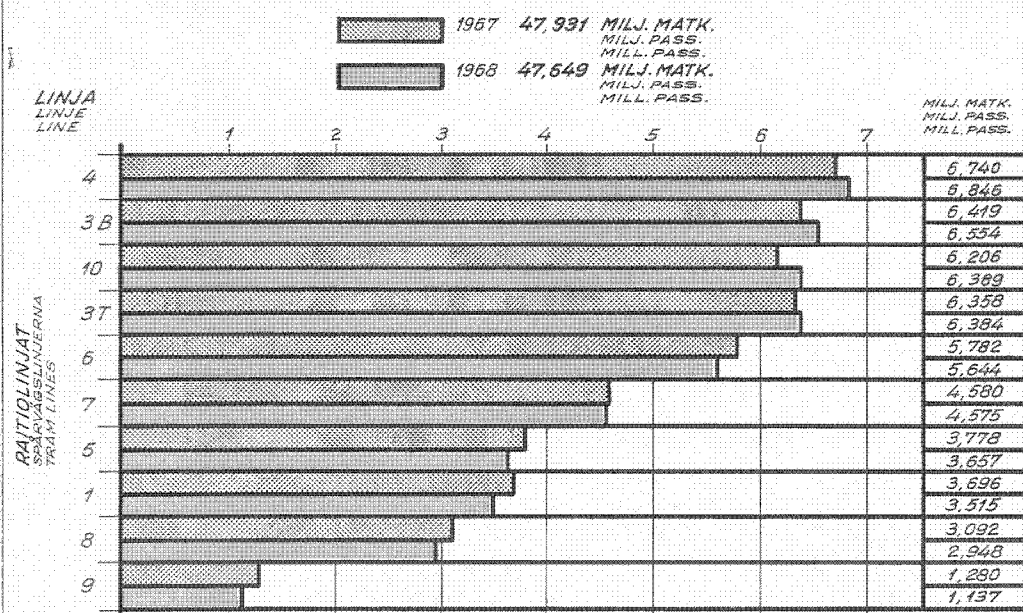
Vuoden aikana seurattiin jatkuvasti liikennesuoritteiden kehittymistä ja yritettiin löytää menetelmät, joiden avulla liikenne voitaisiin hoitaa siten, että matkustustarve, hyvä palvelutaso ja taloudellisuus tulisivat tasapuolisesti huomioonotetuiksi.

MATKUSTAJIEN JAKAUTUMINEN ERI KULKUNEUVOJEN KESKEN VUOSINA 1962—1968

PASSAGERARNAS FÖRDELNING PÅ DE SKILDA KOMMUNIKATIONSMEDLEN ÅREN 1962—1968
PASSENGER DISTRIBUTION FOR DIFFERENT VEHICLES 1962—1968

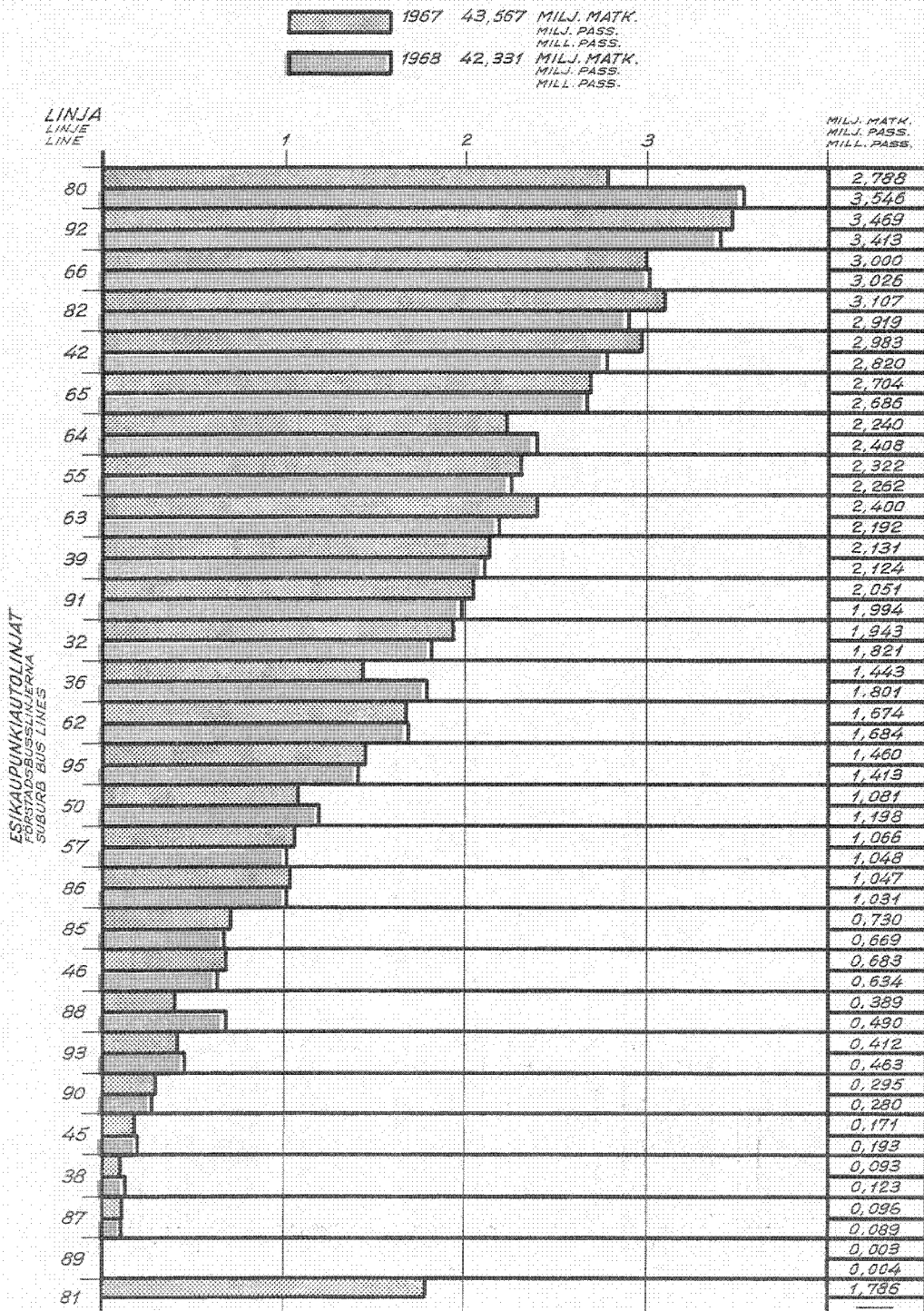

MATKUSTAJIEN LUKUMÄÄRÄ LINJOITTAIN VUOSINA 1967—1968 **PASSAGERARANTALET LINJEVIS ÅREN 1967—1968** **TOTAL NUMBER OF PASSENGERS PER ROUTE 1967—1968**

MATKUSTAJIEN LUKUMÄÄRÄ LINJOITTAIN VUOSINA 1967—1968

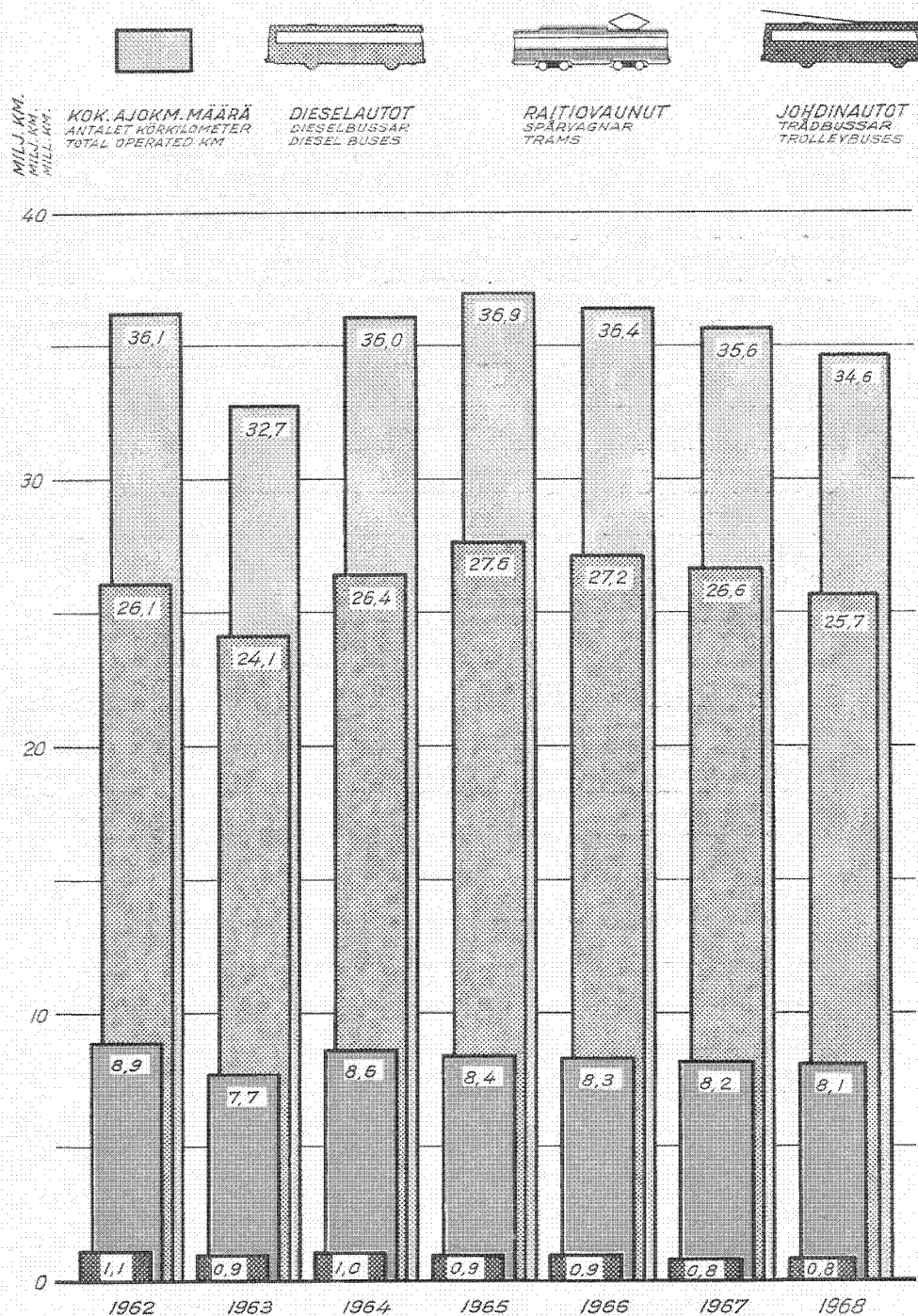
PASSAGERARANTALET LINJEVIS ÅREN 1967—1968
TOTAL NUMBER OF PASSENGERS PER ROUTE 1967—1968

AJOKILOMETRIMÄÄRIEN JAKAUTUMINEN VUOSINA 1962—1968

FÖRDELNINGEN AV ANTALET KÖRLOMETER ÅREN 1962—1968

OPERATED KILOMETERS 1962—1968

LIIKKUVA KALUSTO

Liikkuvan kaluston kokonaismäärä lisääntyi jonkin verran edelliseen vuoteen verrattaessa. Tämä johtui osittain siitä, että autoja romutettiin tavallista vähemmän.

Raitiovaunukalusto väheni normaalin romutusohjelman puitteissa. Uutta kalustoa ei hankittu. Seuraavasta taulukosta ilmenee kaluston määrä viime vuosina.

Liikkuva kalusto	1964	1965	1966	1967	1968
Dieselaivot:					
vuoden aikana hankittu	42	81	21	46	60
lukumäärä vuoden lopussa	512	543	543	560	596
matkailuautoja	1	1	1	1	1
Johdinaivot:					
lukumäärä vuoden lopussa	25	23	22	22	22
Raitiovaunut:					
moottorivaunuja, 4-akselisia	111	111	111	111	111
moottorivaunuja, 2-akselisia	84	83	79	77	76
perävaunuja, 4-akselisia	30	30	30	30	30
perävaunuja, 2-akselisia	98	84	77	70	64
Alukset:					
moottorilautta »Korkeasaari-Högholmen» ...	1	1	1	1	1

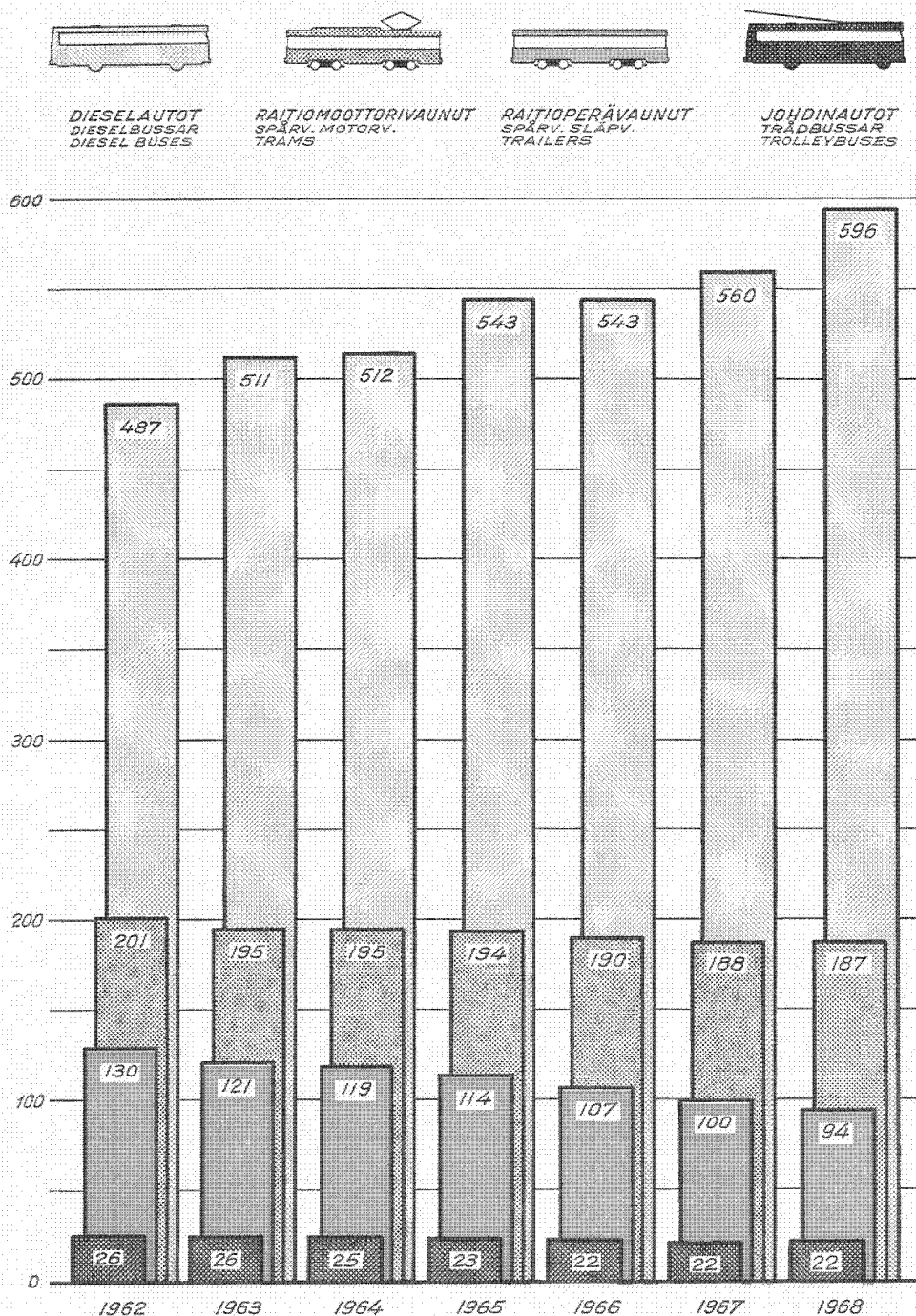
Kaluston suunnittelussa ja hankinnassa pyrittiin tarkoituksenmukaisiin ja turvallisiin teknillisiin ratkaisuihin ottaen samalla huomioon standardisointinäkökohdat. Tavoitteena linja-autohankinnoissa on ollut erityisesti kuljettajarahastukseen soveltuva taakse sijoitetulla moottorilla varustettu kaupunkilinja-auto. Hankitut autot oli varustettu istumapaikoilla yli puolelle niiden matkustajista.

Kotimaiset valmistajat toimittivat 60 sa-

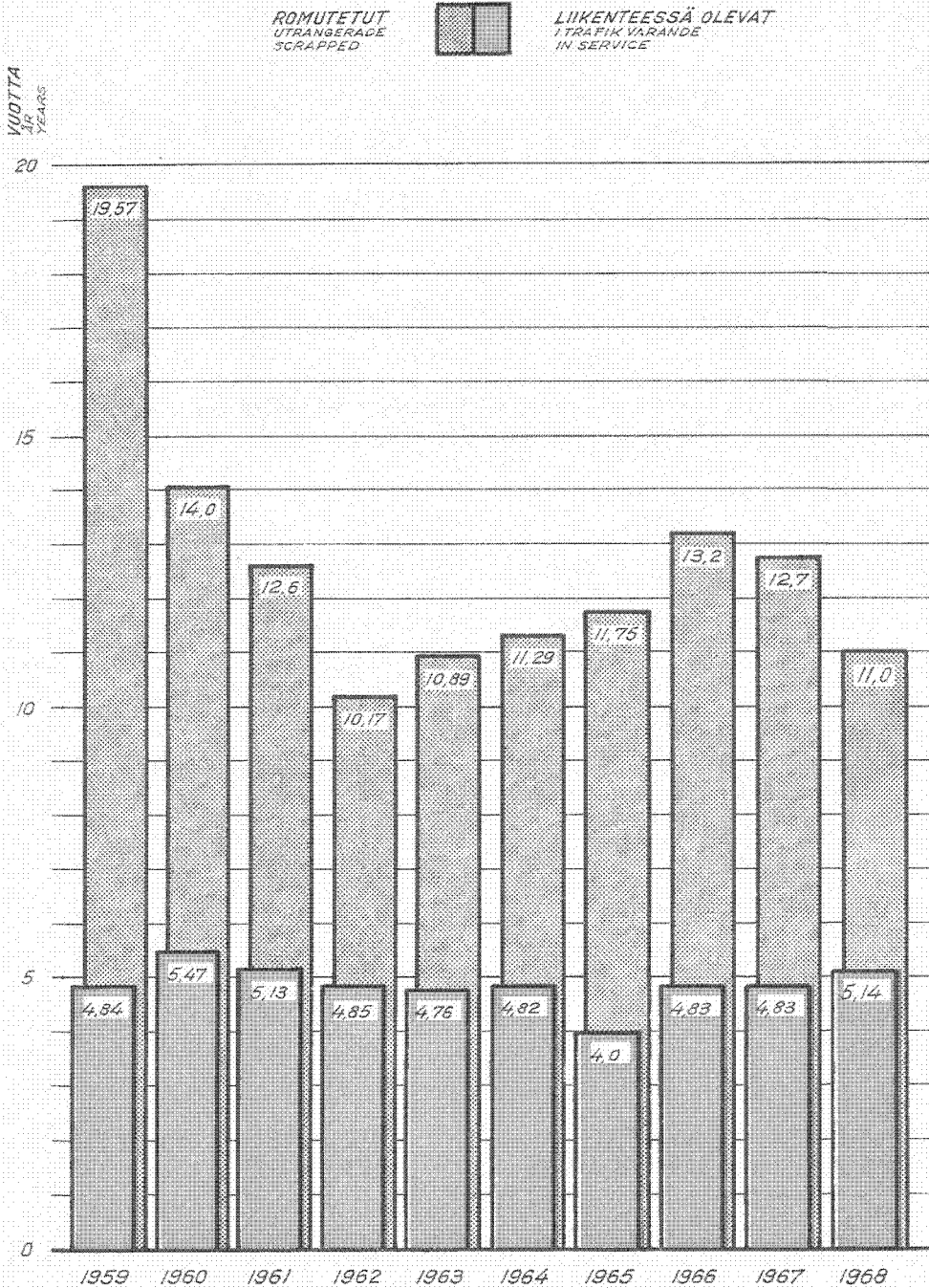
mantyyppistä kuljettajarahastusautoa. Määrä on suurehko, mutta se oli välttämätöntä kuljettajarahastuksen laajentamisen ja yhä kasvavien ruuhkahuippujen vaatiessa enemmän kalustoa. Kaikki uudet autot varustettiin radiopuhelimen.

Raitiovaunukaluston vähentyessä normaalin romutuksen takia on raitiovaunujen hankinta tullut ajankohtaiseksi. Tätä silmälläpitäen laadittiin alustavat teknilliset erittelyt nivelraitiovaunujen ja teliperävaunujen mahdollista hankintaa varten.

LIIKENNEKALUSTON LUKUMÄÄRÄN KEHITYS VUOSINA 1962—1968 UTVECKLINGEN AV VAGNANTALET ÄREN 1962—1968 ROLLING STOCK 1962—1968

LINJA-AUTOKALUSTON KESKI-IÄN KEHITYS VUOSINA 1959—1968 UTVECKLINGEN AV VAGNPARKENS MEDELÅLDER ÅREN 1959—1968 AVERAGE AGE OF BUSES 1959—1968

LIIKKUVAN KALUSTON JA RATOJEN KUNNOSSAPITO

Huolto- ja korjaustoimintaa jatkettiin edellisten vuosien tapaan samoissa tiloissa Koskelassa, Ruskeasuolla, Töölössä, Vallilassa ja Vartiokylässä. Kaikilla varikoilla ja korjaamoilla tehtiin sisäisiä järjestelyjä ja parannuksia.

Tehostetun määräaikaishuollon ja korjausauton ansiosta on korjaamoissa suoritettujen huoltokorjausten määrä vähentynyt.

Työntutkimustoimintaa laajennettiin ja ulotettiin koskemaan erityisesti varikoiden huoltokorjauksia.

Autojen kaikki korjaukset tehtiin omilla korjaamoilla. Itsepalvelulaitteita asennettiin 60:een autoon. Vartiokylän varikolle tehtiin 10 sähkölämmitteistä auton säilytyspaikkaa.

Ruskeasuon korjaamolla ja Koskelan, Ruskeasuon ja Vartiokylän linja-autovarikoilla

tehtiin tilastojen mukaan mm. seuraavat työt:

	1964	1965	1966	1967	1968
alustan korjauksia (satunnaisia)	1 633	1 240	968	757	352
korin korjauksia	635	805	608	411	305
maalauksia	397	502	380	292	352
moottorin täyskorjauksia	100	84	78	87	63
huoltokorjauksia (satunnaisia)	21 710	20 820	26 124	23 279	22 383
kolhiokorjauksia	1 505	1 690	1 628	1 562	1 445

Määräaikaishuoltoja:

II-V (2 500-5 000-15 000-30 000) km	9 950	10 180	11 560	11 380	11 468
VI-VIII (60 000-120 000-240 000) km (alusta)	173	197	232	143	233
—»— (kori)					185

Seuraavat numerotiedot antavat käsityksen raitiovaunujen ja johdinautojen huolto- ja korjaustoiminnasta Koskelan, Töölön ja

Vallilan varikoilla sekä Töölön ja Vallilan korjaamoilla:

Raitiovaunujen ja johdinautojen huolto- ja korjaustoiminta:

	1964	1965	1966	1967	1968
moottorivaunujen täyskorjauksia	43	41	34	45	41
perävaunujen täyskorjauksia	15	6	8	7	5
moottorivaunujen suuria osakorjauksia	163	194	223	209	162
perävaunujen suuria osakorjauksia	27	19	18	17	11
ratamoottorien korjauksia	358	257	241	302	269
kolhiokorjauksia	616	659	691	672	629
ulkopuolisia maalauksia	38	25	26	23	27
pieniä huoltokorjauksia	9 290	9 670	10 226	9 090	8 155
linjalla suoritettuja korjauksia	4 130	4 220	3 616	3 090	2 970
johdinautojen korjauksia	431	385	367	509	508
linjalla suoritettuja johdinautojen korjauksia	434	456	521	496	430

Rataverkoston kunnossapidon lisäksi suunniteltiin ja rakennettiin liikennejärjestelyjen yhteydessä uusia risteys- ja uutta rataa. Termistoriohjauksella varustettuja vaihteiden sähkölämmityslaitteita asennet-

tiin ja käsinohjattuja muutettiin termistoriohjaukselle. Uusia sähköisiä vaihteenkääntölaitteita asennettiin. Ratasähkölaitteiden määräaikaishuoltotoimintaa kehitettiin.

Rata- ja johdinverkoston muutokset taulukon muodossa:

	1964	1965	1966	1967	1968
linjaraiteiden pituus	78 990	78 830	78 670	78 650	78 650
ratapiha- ja halliraitteiden pituus	14 290	14 290	14 290	14 290	14 290
uutta raidetta rakennettu tai vanhaa uusittu	2 590	1 000	2 130	2 330	2 800
ajojohtoverkon kokonaispituus	104 880	103 620	103 460	103 440	103 440
raitioteiden ajojohtoverkosto	94 280	93 120	92 260	92 940	92 940
johdinautojen ajojohtoverkosto	10 070	10 500	10 500	10 500	10 500

Radiolaitteiden ja kuljettajarahastuslaitteiden huollot ja korjaukset tehtiin Vallilan sähkökorjaamolla heikkovirtaosastolla. Eri korjaamoilla valmistettiin pysäkkivarusteita, kuten kilpikehyksiä ja sadekatoksia. Lisäksi tehtiin kalustoa sekä korjaamoille että varikoille. Terveydellisistä syistä omaan työhönsä kykenemättömien, mutta muuten työkykyisten henkilöiden sijoitta-

mista kevyeen työhön on jatkettu. Vallilan korjaamolla toimivassa kuntoutusosastossa on tehty erilaisia pikkutöitä ja valmisteita, kuten tiivisteitä, suihkuputkia, kilpikaverruksia jne huomattavat määrät. Kaluston, ratojen ja liikenteen hoidossa on ollut suuri merkitys yhteyden pidolla radiokeskuksen ja liikkuvan kaluston sekä kannettavien radiopuhelimien avulla.

RAKENNUSTOIMINTA JA -SUUNNITELMAT

Kertomusvuonna ei liikennelaitoksen kiinteistöjen määrässä tapahtunut muutoksia vaan yhteenlaskettu tilavuus säilyi ennallaan olleen noin 750 000 m³. Seuraavassa katsaus huomattavimpiin rakennustöihin ja -suunnitelmiin.

Koskelan varikon väestönsuojan rakentamisesta allekirjoitettiin syksyllä urakkasopimukset ja työt aloitettiin. Vuoden loppuun mennessä oli louhinta melkein suoritettu.

Koskelan varikolla aloitettiin lisäksi omalla työntekijävoimalla välitöinä ratapiirin sosiaalityötilojen muutostyöt sekä saunan rakentaminen ratakonepajan sosiaalityötiloihin ja asukkaiden käyttöön hallintorakennuksen I kerrokseen.

Ilmalan uusista pääkonttoritiloista laadittiin yksityiskohtaiset huoneohjelmat sekä suunniteltiin muuton yhteydessä vapautuvien nykyisten toimistotilojen käyttöä.

Ruskeasuon virastotalon poliklinikkasiiven suunnitelmia muutettiin kansakoulujen kasvatustalon sijaitsemiseksi rakennukseen.

Varhan varikolle suunnitellusta 36 linjauton hallista valmistuivat alustavat suunnitelmat.

Simonkentälle rakennettavasta tarkastus- asemasta teetettiin luonnospirustuksia eri vaihtoehtojen pohjalta.

Kiinteistöjen hoitoon ja kunnossapitoon sekä epäkohtien parantamiseen liittyviä rakennus- ja LVI-töitä suoritettiin eri varikoilla sekä muissa kiinteistöissä.

Liikennelaitoksen ja vesilaitoksen yhteiset arava-asuintalot Siilitiellä valmistuivat tammi-kuun lopussa, jolloin asukkaat, 39 perhettä muuttivat taloihin. Talojen hoito tapahtuu itsenäisen kiinteistöasakeyhdistyksen puitteissa.

SOSIAALI- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Sosiaalitoiminnassa päästiin entistä kiinteämpään yhteistyöhön johdon ja henkilökunnan välillä. Lukuisia tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia pidettiin ja niissä käsiteltiin mm. liikennelaitoksen osuutta Helsingin seudun ja Helsingin kokonaisliikenteessä, laitoksen ja rautateiden yhteistointaintaa, metron suunnittelua, kaluston hankintaa, laitoksen taloutta ja sosiaalitoimintaa.

Sosiaalitilojen käyttömahdollisuuksia parannettiin eräin lisärakentein ja järjestelyin, henkilökunnan asutuskysymyksissä avustettiin neuvoin, suosituksin sekä muin toimenpitein. Asunto hankinta-asioissa toimittiin yhteydessä asunnonjakotoimiston kanssa, samoin laitoksen omassa vuokratoimikunnassa. Urheilu- ja ulkoiluviraston sekä oman henkilökunnan urheiluseura RUS:n kanssa pantiin toimeen onnistunut kuntovoimistelukampanja, johon osallistuttiin runsaasti. Henkilökunnan harrastusyhteisöjä tuettiin taloudellisesti avustuksin, kerhoja kokoustiloja varaaamalla ja kuljetuksia järjestämällä.

Tiedotustoiminnassa pyrittiin selostamaan kaupungin asukkaille liikennelaitoksen palvelumahdollisuuksia, -tavoitteita ja -kykyä. Tässä mielessä tiedotettiin kaikista uusista toimenpiteistä, parannuksista, muutoksista sekä suoritetuista kokeista matkustusmukavuuden ja -nopeuden lisäämiseksi. Lehdistöön laitoksella oli kiinteä ja mallikelpoinen suhde. Päivälehdissä julkaistiin säännöllisesti lautakunnan kokousten tärkeimmät päätökset, laitoksen toimintaa koskevat uutiset, maksulliset ilmoitukset ja mainokset. Tärkeiden tapahtumien ja toteutusten yhteydessä pidettiin erityisiä tiedotustilaisuuksia, joihin lehdistö, TV ja radio osallistuivat varsin aktiivisesti.

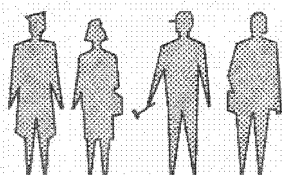
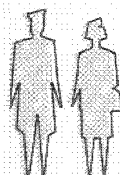
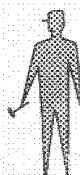
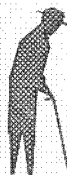
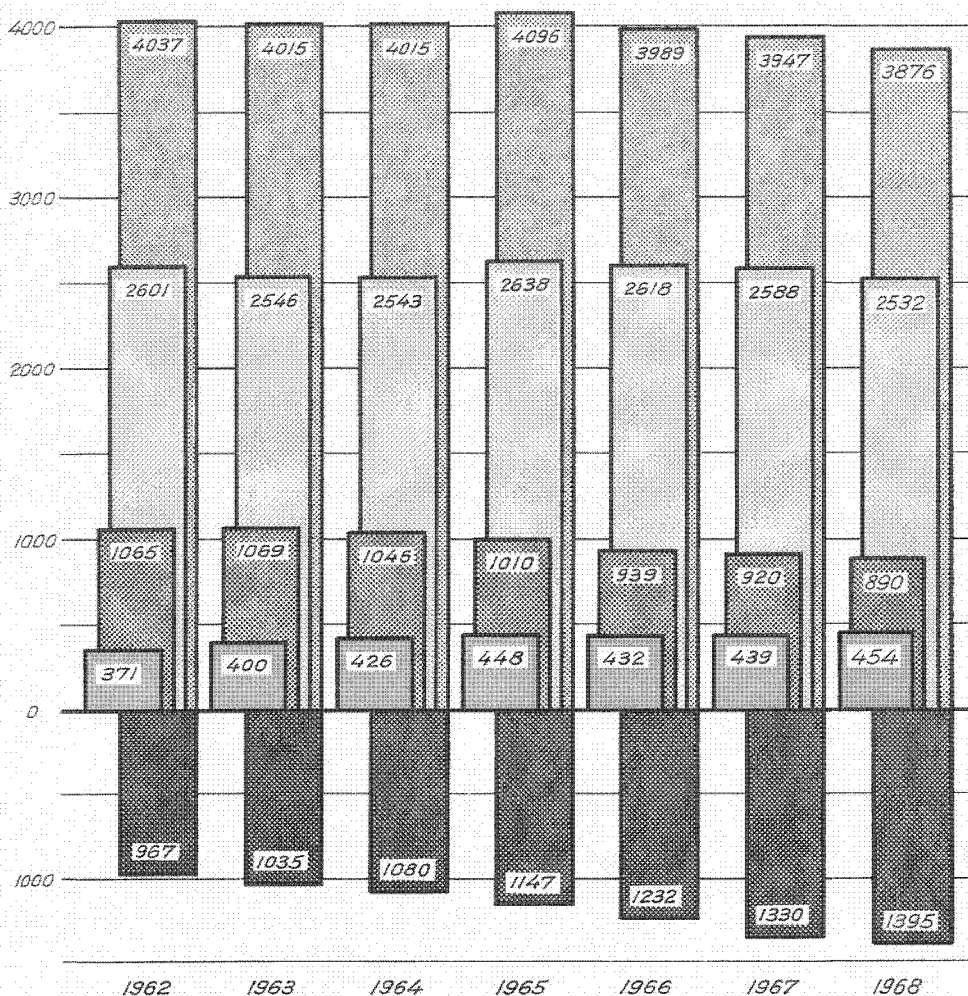
Julkaistusta tiedotusaineistosta mainitta-

koon uusi liikennekartta linjoja, vuorovälejä, hintoja jne. koskevina tietoina, kuljettajarahastusta ja itsepalvelujärjestelmää selostavat esitteet, jotka jaettiin ennakolta kaikkiin talouksiin niissä kaupunginosissa, joihin ko. järjestelmä ulotettiin. Kaikkiin Helsingin talouksiin jaettiin sekä suomen- että ruotsinkielinen yleistiedote »Tämä on liikennelaitos». Lisäksi mainittakoon vielä lentolehtiset omien autojen kotiinjättämiseksi työmatkoilta sekä työaikojen porrastamiseksi. Näitä jaettiin pysäköityihin henkilöautoihin ja samoja kehotuksia toistettiin lehdistössä ilmoituksin. Henkilökunnan keskuudessa pantiin toimeen iskulausekilpailu, jonka voittajalause saatettiin yleiseen tietouteen laitoksen autojen mainostiloissa. Aikatauluja ym. ajankohtaista tietoa jaettiin liikennevälineiden jakelutelineistä sekä laitoksen eri palvelupisteistä. Uusi ajankohtainen painos otettiin myös esitteestä 3T, ja sen täydennyksenä olevan pysäkki- ja nähtävyytskuulutuksen teknistä tasoa parannettiin.

Sisäistä tiedotustoimintaa harjoitettiin entistä aktiivisemmin erilaisin kiertokirjein ja tiedotustilaisuuksin. Tiedotuslehti Meiltä ja Muualta ilmestyi säännöllisesti kahden viikon väliajoin ja henkilökuntalehti Liikennepeili-Trafikspegeln viitenä numerona, sisältäen henkilökuntaa kiinnostavaa, pääasiallisesti liikenteeseen ja laitoksen toimintaan liittyvää aineistoa. Pohjoismaisen liikenneasiantuntijakokouksen yhteydessä julkaistiin lehden erikoisnumero, johon lukuisat arvovaltaiset asiantuntijat kirjoittivat ansiokkaita artikkeleita.

Muusta sisäisestä julkaisuaineistosta mainittakoon Henkilökuntaopas, joka on tarkoitettu opastamaan vasta laitoksen palvelukseen tullutta henkilöä laitokseen liittyvissä useissa asioissa. Kirjanen jaettiin kaikille palveluksessa oleville.

HENKILÖKUNNAN LUKUMÄÄRÄN KEHITYS VUOSINA 1962—1968

PERSONALENS UTVECKLING ÅREN 1962—1968
STAFF NUMBERS 1962—1968HENKILÖKUNTA YHTEENSÄ
ANTAL PERSONAL
STAFF TOTALLIIKENNEHENK.
TRAFIKPERSONAL
OPERATINGTYÖNTEKIJÄT
ARBETARE
WORKERSTOIMIHENK.
FUNKTIONÄRER
OFFICIALSELÄKELÄISET
PENSIONÄRER
PENSIONERS

KOULUTUSTOIMINTA

Henkilökunnan koulutukseen on kiinnitetty jatkuvasti suurta huomiota järjestämällä erilaisia kursseja ja informaatiotilaisuuksia sekä lähettämällä henkilöitä kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan tai

ulkopuolisten koulutuselimien järjestämille kursseille.

Omia kursseja ja oppilaita niillä on ollut seuraavasti:

Kurssi	Lukumäärä	Oppilaita
Kuljettajarahastuskursseja	7	126
Autonkuljettajakursseja	4	72
Raitiovaununkuljettajakursseja	3	36
Koulutusrahastajakursseja	1	4
Linja-auton tyyppikursseja	9	110
ATK-kursseja	3	70
Yhteensä	27	418

Kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan järjestämille kursseille on osallistunut 52 henkilöä. Ulkopuolisille kursseille on lähetetty 28 henkilöä.

Koemielessä on aloitettu linja-autonkuljet-tajien pitkäjännitteinen koulutus ottamalla

oppilaksi 14 ammattikoulun käynnyttä 18—19 vuotiasta poikaa.

Edellä esitetyn lisäksi palontorjunta-, väestönsuojelu- ja työturvallisuustoiminnan yhteydessä on järjestetty näihin liittyvää tarpeellista koulutusta.

PALONTORJUNTATOIMINTA

Paloturvallisuutta on jatkuvasti parannettu ja tehostettu koko laitoksen piirissä.

Varikoissa sattui neljä tulipalon alkua, jotka eivät kuitenkaan ehtineet aiheuttaa vahinkoja. Liikkuvassa kalustossa oli yhteensä kymmenen tulipaloa, jotka voitiin sammuttaa ilman huomattavia vaurioita. Lisäksi laitoksen sammutuskalustoa lainattiin noin kolmeenkymmeneen ulkopuolisten kalustoa kohdanneiden tulipalojen sammuttamiseen.

Kiinteistöjen paloturvallisuutta parannettiin. Asuinkiinteistöön Porvoonkatu 12 asennettiin paloposti letkuineen ja Man-nerheimintie 76:n pihalle rakennettiin

polttonesteverasto, sillä asukkaat olivat säilyttäneet polttoöljyä kellareissa ja huoneistoissaan.

Palotarkastuksissa havaitut vähäiset puutteellisuudet on korjattu. Vallilan varikolla purettiin puuseiniä ja eräitä työkohteiden rakenteita ajanmukaistettiin. Töölön varikolla tehtiin paloturvallisuuden lisäämiseksi eräitä kattokorjauksia.

Koulutustoimintaa on jatkettu entiseen tapaan. Liikenne- ja varikkohenkilökunnalle on selostettu alkusammutuskaluston käyttöä sekä liikkuvan kaluston paloturvallisuusmääräyksiä.

VÄESTÖNSUOJELU

Henkilövarausten tarkistukset on suoritettu liikennelaitoksen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi myös poikkeusaikana.

Kaupungin yleisen väestönsuojelun kuljetusyksiköiden perustamisvalmiutta on edelleen kehitetty. Liikennelaitos on myös varautunut perustamaan mahdollisessa suuressa rauhanajan katastrofitapauksessa kaupungin muodostamaan pelastusosastoon liitettävän sairauslinja-autojoukkueen.

Yleisen väestönsuojelun kursseihin on osallistunut lääkintäpalvelun kuljetusyksiköihin sijoitettua henkilökuntaa yhteensä 25 henkilöä.

Virasto- ja laitossuojelun kursseihin on osallistunut varikkojen suojeluhenkilöstöä 177 kurssilaista. Kuljettajarahastuskurssiin liitetyn ensiapukurssin on suorittanut 126 kuljettajaa.

TYÖTURVALLISUUSTOIMINTA

Työnjohto ja työturvallisuuselimet ovat eri työpaikoilla jatkuvasti työskennelleet työturvallisuuden tehostamiseksi.

Kaupungin työturvallisuustarkastajan ja ammattientarkastajien toimesta on suoritettu työturvallisuustarkastuksia.

Todettuja epäkohtia työpaikoissa, -välineissä tai -menetelmissä on korjattu jätten pyritty pitämään laitoksen työpaikat työturvallisuuden puolesta hyvässä kunnossa.

Työturvallisuuselimien jäsenille on järjestetty yhteistyössä Tapaturmantorjuntary:n kanssa kevätkaudella työturvallisuuspäivä ja syyskaudella 2-päiväinen työturvallisuuskurssi.

Vuoden aikana toimeenpantiin jo viiden kerran koko laitosta käsittävä työtur-

vallisuuskilpailu. Kilpailuun osallistuneista kymmenestä kilpailuryhmästä viisi alitti vuosien 1966—1967 tapaturmamääriensä keskiarvon, voittaja 68 %:lla. Kilpailuun luettiin mukaan vähintään kolmen päivän sairausajan aiheuttaneet tapaturmat. Koko laitoksen osalta näiden määrä, 270 tapaturmaa, väheni vuosien 1966—1967 keskiarvosta 13,6 %:lla.

Viimeisten viiden vuoden aikana tapaturmien määrät ovat olleet seuraavat:

	1964	1965	1966	1967	1968
liikenneosasto	187	170	186	159	163
teknillinen					
osasto	194	162	147	133	107
koko laitos ...	381	332	333	292	270

ALOITETOIMINTA

Aloitetoimintaa on laitoksen piirissä pyritty tehostamaan. Tätä tarkoittavia kehoituksia on sijoitettu eri työpaikoille. Ker-

tomusvuoden kuluessa tehtiin seitsemän aloitetta, joista viisi palkittiin. Palkkiosumma nousi yhteensä 255 mk:aan.

TUOTANTOKOMITEA

Tuotantokomitea piti kuluneen toimintakautensa aikana yhdeksän kokousta.

Keskeisenä pyrkimyksenä on ollut teknillisen ja taloudellisen tuloksen parantaminen.

Kokouspöytäkirjat on lähetetty laitoksen johdolle kannanottoja ja mahdollisia toimenpiteitä varten.

Kokouksissa on käsitelty mm. seuraavia kysymyksiä:

- koulutuskysymykset
- PR-toiminta
- katsaus laitoksen toimintaan

- tuotantokomitealain eri määritelmien soveltaminen käytäntöön
- opintomatkat eri laitoksiin
- hankittujen tarvikkeiden laadun ja taloudellisuuden valvominen
- laitoksen korjaus- ja muutostöiden teettäminen yksityisillä urakoitsijoilla.

Neljässä kokouksessa käytettiin eri toimialojen asiantuntijoita, yhteensä 8, joista kaksi laitoksen ulkopuolelta.

Tuotantokomitea teki opinto- ja tutustumamatkan Tampereelle Valtionrautateiden ja Valmetin korjaamo- ja teollisuuslaitoksiin.

HUOLTOKONTTORITOIMINTA

Huoltokonttori suoritti henkilökunnan toimemaksiantoja 15 745 kpl sekä edisti henkilökunnan taloudenhoitoa ottamalla vastaan ja hoitamalla jäsentensä rahavaroja.

Lainoja myönnettiin 2 034 kpl yhteismäärältään 1 406 000 mk.

Laitoksen apuna toimi huoltokonttorin hoitokunta, joka kokoontui kerran viikossa.

Huoltokonttorin jäsenmäärä oli vuoden päättyessä 2 241.

MUSEO

Museotoimikunta kokoontui tarpeen vaatiessa ja teki laitoksen johdolle esityksiä museon kohentamiseksi mahdollisuuksien mukaan. Museolle saatiin lisätilaa, joten esineet voitiin ryhmitellä entistä havainnollisemmin ja tarkoituksenmukaisemmin. Esineistöä on saatu jonkin verran lisää ja laitoksen toimintaa esitteleviä valokuvia

melko runsaasti. Esineistön ja valokuvien tunnistamista ja rekisteröintiä on jatkettu. Helsinki-päivänä asetettiin vanha hevosraitiovaunu näytteille Kauppatorille. Vauhua esittelivät vanhoihin virkapukuihin pukeutuneet henkilökunnan jäsenet. Kuva-aineistoa annettiin Pohjoismaisen liikenneasiantuntijakokouksen näyttelyyn.

LÖYTÖTAVARA

Löytötavaratoimiston talteenotettujen esineiden lukumäärä oli vuoden lopussa

10 452, joista voitiin toimittaa omistajilleen takaisin 3 031 esinettä.

TERVEYSTILANNE

Laitoksen henkilökunnan terveystilanne on ollut tyydyttävä. Työpaikkahygienian bioteknologisiin näkökohtiin on kiinnitetty erityistä huomiota. Poliklinikan välineistöä on lisätty sydänfilmikoneella, kuntopyörällä ja audiogrammakopilla. Alempana olevat luvut kuvannevat poliklinikan toimintaa:

vastaanotolla käyneltä	14 382
sairaita	12 948
lääkärintodistuksia	5 839
reseptin uudistuksia	3 402
tulotarkastuksia	340
lääkärin määräämiä laboratoriotutkimuksia	6 297
röntgenkuvauksia	1 286
audiometritutkimuksia	344
EKG-sydänfilmejä otettu	389
kotikäyntejä	98
pienoisröntgentarkastuksia	3 068
tarkempaan tutkimukseen kutsuttuja	37
uusia tub. tapauksia	4

Terveysdenhoitohenkilökunta käsitti v. 1968 3 lääkäriä, 3 terveyssisarta, sairaanhoitajan, röntgenhoitajan ja toimistoapulaisen.

Kiertävän terveyssisaren vastaanotot jatkuivat Koskelassa, Ruhassa, Vallilassa ja Varhassa. Näillä terveyssisaren vastaanotoilla (20) käyntejä oli yhteensä 4 908. Lisäksi poliklinikalla terveyssisaren vastaanotoilla kävi 1 434 henkilöä.

Terveydellisistä syistä toistaiseksi omaan työhönsä kykenemättömien, mutta muuten työkykyisten henkilöiden tervehdyttämiseksi työterapian avulla on edelleenkin järjestetty kevyttä työtä lääkärin valvonnan alaisena. Tällaisissa töissä on ollut 61 toipilasta, pääasiallisesti auton- ja raitiovaununkuljettajia. Tervehdyttyään he ovat siirtyneet: omiin ammatteihinsa (21), uuteen tehtävään (20), eläkkeelle (19), eronnut (1).

Kertomusvuoden aikana koko laitoksen henkilökunta kuvattiin pienoisoröntgenillä. Lisäksi pantiin toimeen vapaaehtoinen näköseulatutkimus, johon osallistui 1 270 henkilöä. Näistä lähetettiin tarkempaan silmälääkärin tutkimukseen 194 henkilöä ja silmälääkärin tai optikon tarkastettavaksi 450 henkilöä. 626:n henkilön näkökyky osoittautui tyydyttäväksi.

Raitiolinjat v. 1968

n:o	Linja	Liikennöimisaika
1	Kauppatori—Käpylä	1. 1.—31.12.
1A	Eira—Käpylä	»
3B	Eira—Erottaja—Kallio—Töölö—Kauppatori—Eira	»
3T	Eira—Kauppatori—Töölö—Kallio—Erottaja—Eira	»
4	Kirurgi—Munkkiniemi	»
4S	Kauppatori—Munkkiniemi	»
5	Katajanokka—Töölöntori	»
6	Hietalahti—Arabia	»
7	Etu-Töölö—Sörnäinen	»
8	Salmisaari—Vallila	»
9	Kauppatori—Vallila	»
10	Linjat—Ruskeasuo	»
10N	Arabia—Ruskeasuo	»
10S	Kauppatori—Ruskeasuo	»

Keskikaupunkiautolinjat v. 1968

n:o	Linja	Liikennöimisaika
11	Ruskeasuo—Invalidisäätiö	1. 1.—31.12.
12	Kauppatori—Sörnäinen	10. 4.—27.10.
13	Marian sairaala—Kauppatori—Etu-Töölö	1. 1.—31.12.
13S	Marian sairaala—Kauppatori—Hietaniemi	»
14	Eira—Tukholmankatu	»
14A	Viiskulma—Tukholmankatu	1. 1.—31. 5.
14A	Viiskulma—Tukholmankatu	2. 9.—31.12.
15	Siltasaari—Taka-Töölö	1. 1.—31.12.
16	Punavuoret—Kruununhaka	»
16A	Munkkisaari—Kruununhaka	»
17	Merikatu—Aleksis Kivenkatu (Harju)	»
17A	Merikatu—Aleksis Kivenkatu (Alppila)	»
18	Kruununhaka—Meilahden klinikat	»
19	Ruoholahti—Jätkäsaari	»
19S	Asema-aukio—Salmisaari	»
20	Erottaja—Lauttasaari (Isokaari)	»
20V	Erottaja—Lauttasaari (Katajaharju)	»
20N	Rautatienatori—Lauttasaari	»
21	Asema-aukio—Lauttasaari	»
21V	Asema-aukio—Lauttasaari (Teollisuusalue)	»
23	Eläintarha—Pasila	»
23A	Ruskeasuo—Ilmala	17. 6.—31.12.
24	Erottaja—Seurasaari	1. 1.—31.12.
57	Vanha Kirkkopuisto—Kulosaari	»

Esikaupunkiautolinjat v. 1968

n:o	Linja	Liikennöimisaika
32	Simonkenttä—Etelä-Haaga	1. 1.—31.12.
36	Simonkenttä—Pajamäki	»
38	Simonkenttä—Lassila	»
39	Simonkenttä—Konala	»
39N	Rautatientori—Konala	»
39V	Simonkenttä—Konala (Teollisuusalue)	15. 1.—31.12.
42	Erottaja—Kannelmäki	1. 1.—31. 5.
42	Asema-aukio—Kannelmäki	1. 6.—31.12.
42N	Rautatientori—Kannelmäki—Kaarela	»
45	Simonkenttä—Malminkartano	1. 1.—31.12.
46	Erottaja—Kaarela	1. 1.—31. 5.
46	Simonkenttä—Kaarela	1. 6.—31.12.
46N	Rautatientori—Kannelmäki—Kaarela	1. 1.—31. 5.
50	Sörnäinen—Pajamäki	1. 1.—31.12.
50A	Sörnäinen—Strömbergin tehdas	»
55	Marian sairaala—Koskela	»
62	Rautatientori—Maunula	»
63	Erottaja—Maunula—Länsi-Pakila	1. 1.—31. 5.
63	Asema-aukio—Maunula—Länsi-Pakila	1. 6.—31.12.
63	Asema-aukio—Maunula—Paloheinä	11.12.—31.12.
63A	Erottaja—Suursuo	1. 1.—31. 5.
63A	Asema-aukio—Suursuo	1. 6.—31.12.
63N	Rautatientori—Suursuo	1. 1.—31.12.
64	Rautatientori—Itä-Pakila	»
64A	Rautatientori—Oulunkylä (Patola)	»
65	Rautatientori—Oulunkylä (Veräjämäki)	»
66	Rautatientori—Länsi-Pakila	»
66A	Rautatientori—Suursuo	»
66N	Rautatientori—Maunula—Länsi-Pakila	»
80	Rautatientori—Länsi-Herttoniemi (Sillitie)	»
80A	Rautatientori—Länsi-Herttoniemi (Eränkävijäntori)	»
80N	Rautatientori—(Kulosaarentie)—Länsi-Herttoniemi	»
82	Rautatientori—Roihuvuori	»
82V	Rautatientori—Herttoniemen teollisuusalue—Roihuvuori	»
85	Rautatientori—Jollas	»
86	Rautatientori—Santahamina (Sotilasalue)	»
87	Rautatientori—Laajasalo (Öljysatama)	»
88	Rautatientori—Kaitalahti	»
89	Länsi-Herttoniemi—Reposalmen uimaranta	15. 6.—15. 8.
90	Rautatientori—Puotinharju	1. 1.—31.12.
91	Rautatientori—Puotila	»
92	Rautatientori—Myllypuro	»
92A	Rautatientori—Myllypuro (Yläkiventie)	1. 1.—15. 4.
92A	Senaatintori—Myllypuro (Yläkiventie)	16. 4.—31.12.
92S	Rautatientori—Myllypuro (Myllypadontie)	1. 1.—31.12.
93	Rautatientori—Marjaniemi	»
95	Rautatientori—Vartioharju	»
95N	Rautatientori—(Puotila)—Vartioharju	»

LIKENNELAITOKSEN LINJOJEN KANNATTAVUUS 01 01—31 12 1968

RAITIOLIKENNE

Linja	Ajokm (linja- ja halliajo)	Paikkakm 100	Matkat	Mtk/ km	Tuotot		Kustannukset		Katetuotto		Kuor- mitus- %	
					mk	p/mtk	mk	p/mtk	mk	%		
1	812 108	680 753	3 514 508	4,3	1 944 528	55,3	1 505 052	42,8	+	439 476	+ 22,8	39,4
3B	899 101	802 641	6 553 805	7,3	3 605 055	55,0	1 937 405	29,6	+	1 667 650	+ 46,3	46,7
3T	905 696	808 491	6 383 709	7,0	3 496 013	54,8	1 934 908	30,3	+	1 561 105	+ 44,7	46,3
4	1 359 674	1 254 211	6 846 402	5,0	3 761 522	54,9	2 275 259	33,2	+	1 486 263	+ 39,5	36,6
5	492 427	425 845	3 656 959	7,4	2 051 817	56,1	1 153 633	31,5	+	898 184	+ 43,8	30,2
6	916 517	906 920	5 643 876	6,2	3 136 079	55,6	1 836 182	32,5	+	1 299 897	+ 41,4	42,2
7	657 513	621 052	4 575 130	7,0	2 566 082	56,1	1 516 291	33,1	+	1 049 791	+ 40,9	25,7
8	635 290	542 636	2 948 079	4,6	1 674 084	56,8	1 265 346	42,9	+	408 738	+ 24,3	31,6
9	236 268	160 515	1 137 400	4,8	643 324	56,6	524 528	46,1	+	118 796	+ 18,5	29,6
10	1 158 308	1 038 957	6 388 792	5,6	3 547 219	55,5	2 173 635	34,0	+	1 373 584	+ 38,7	41,5
Raitiolinjat	8 072 902	7 242 021	47 648 660	5,0	26 425 723	55,5	16 122 239	33,8	+	10 303 484	+ 39,0	37,6

AUTOLIKENNE

Linja	Ajokm (linja- ja halliajo)	Paikkakm 100	Matkat	Mtk/ km	Tuotot		Kustannukset		Katetuotto		Kuor- mitus- %	
					mk	p/mtk	mk	p/mtk	mk	%		
11	15 606	5 508	36 787	2,4	22 807	62,0	51 016	138,7	—	28 209	—123,7	3,4
12	4 423	1 159	11 047	2,5	7 401	67,0	9 564	86,6	—	2 163	— 29,2	45,6
13	258 317	143 573	612 288	2,4	355 849	58,1	488 437	79,8	—	132 588	— 37,3	23,8
14	773 984	436 630	5 036 823	6,5	2 754 957	54,7	1 550 640	30,8	+	1 204 317	+ 43,7	54,3
15	93 121	41 316	191 587	2,1	117 894	61,6	190 734	99,6	—	72 840	— 61,8	18,7
16	397 433	220 483	1 320 518	3,3	745 590	56,5	732 860	55,5	+	12 730	+ 1,7	27,6
17	709 941	399 393	3 832 135	5,4	2 159 276	56,3	1 304 326	34,9	+	854 950	+ 39,6	51,2
18	701 624	391 130	2 831 684	4,0	1 617 214	57,1	1 172 806	41,4	+	444 408	+ 27,5	44,4
19	43 162	12 976	32 794	0,8	22 010	67,1	94 024	286,7	—	72 014	—327,2	3,7
19S	140 989	72 603	298 962	2,1	184 957	61,9	304 651	101,9	—	119 694	— 64,7	8,8
20	1 206 445	640 725	3 598 331	3,0	2 010 501	55,9	1 232 422	34,2	+	778 079	+ 38,7	38,5
21	1 463 710	764 190	3 982 427	2,7	2 420 647	60,8	1 620 542	40,7	+	800 105	+ 33,1	32,0
23	100 074	55 155	199 549	2,0	138 275	69,3	143 277	71,8	—	5 002	— 3,6	7,0
23A	18 460	4 054	25 266	1,4	17 965	71,1	34 816	137,8	—	16 851	— 19,7	11,0
24	113 156	64 867	169 985	1,5	110 166	64,8	140 537	82,7	—	30 371	— 27,6	13,3
Keskik.linjat	6 040 445	3 253 762	22 180 183	3,7	12 685 509	57,2	9 070 652	40,9	+	3 614 857	+ 28,5	28,5
32	658 758	364 217	1 820 782	2,8	1 330 089	73,1	769 032	42,2	+	561 057	+ 42,2	35,5
36	711 428	393 639	1 801 084	2,5	1 269 676	70,5	826 084	45,9	+	443 592	+ 34,9	36,9
38	86 781	44 388	123 171	1,4	91 443	74,2	100 886	81,9	—	9 443	— 10,3	28,9
39	1 015 127	556 619	2 123 571	2,1	1 635 633	77,0	1 019 803	48,0	+	615 830	+ 37,7	44,9
42	1 216 495	656 597	2 820 461	2,3	1 961 316	69,5	1 221 889	43,3	+	739 427	+ 37,7	47,2
45	203 007	114 415	193 260	0,9	155 497	80,5	190 930	98,8	—	35 433	— 22,8	19,8
46	495 512	269 888	634 046	1,3	491 452	77,5	474 756	74,9	+	16 696	+ 3,4	28,0
50	632 213	299 435	1 198 045	1,9	857 595	71,6	1 086 869	90,7	—	229 274	— 26,7	39,6
55	694 614	396 579	2 261 931	3,3	1 425 831	63,0	1 117 202	49,4	+	308 629	+ 21,6	43,1
57	489 695	259 467	1 047 855	2,1	627 508	59,9	575 576	54,9	+	51 932	+ 8,3	27,2

Linja	Ajokm (linja- ja halliajo)	Paikkakm 100	Matkat	Mtk/ km	Tuotot		Kustannukset		Katetuotto		Kuor- mitus- %	
					mk	p/mtk	mk	p/mtk	mk	%		
62	768 806	428 655	1 684 220	2,2	1 193 007	70,8	1 041 966	61,9	+	151 041	+ 12,7	39,8
63	1 166 843	629 209	2 191 444	1,9	1 587 434	72,4	1 300 433	59,3	+	287 001	+ 18,1	41,7
64	1 063 026	573 613	2 407 578	2,3	1 764 387	73,3	1 403 692	58,3	+	360 596	+ 20,4	44,2
65	1 075 411	598 891	2 686 056	2,5	1 775 169	66,1	1 359 375	50,6	+	415 794	+ 23,4	40,1
66	1 283 711	693 876	3 025 555	2,4	2 156 306	71,3	1 545 172	51,1	+	611 134	+ 28,3	43,8
80	1 490 745	822 029	3 546 358	2,4	2 460 969	69,4	1 869 767	52,7	+	591 202	+ 24,0	39,9
82	1 204 719	671 940	2 919 112	2,4	2 082 308	71,3	1 485 903	50,9	+	596 405	+ 28,6	38,6
85	452 030	242 777	668 720	1,5	519 766	77,7	483 639	72,3	+	36 127	+ 7,0	32,8
86	642 513	352 486	1 031 367	1,6	814 315	79,0	665 902	64,6	+	148 413	+ 18,2	39,0
87	65 400	25 294	89 215	1,4	68 983	77,3	83 090	93,1	—	14 107	— 20,4	37,5
88	339 261	180 458	490 394	1,4	370 357	75,5	376 066	76,6	—	5 709	— 1,5	29,3
89	4 458	1 586	3 620	0,8	2 832	78,2	6 322	174,6	—	3 490	— 123,2	17,7
90	229 706	110 300	280 330	1,2	225 100	80,3	322 039	114,9	—	96 939	— 43,1	28,2
91	1 191 272	656 974	1 994 220	1,7	1 654 884	83,0	1 353 010	67,8	+	301 874	+ 18,2	36,3
92	2 022 121	1 089 795	3 412 947	1,7	2 844 806	83,4	2 439 793	71,5	+	405 013	+ 14,2	41,5
93	329 074	182 421	463 065	1,4	367 949	79,5	438 716	94,7	—	70 767	— 19,2	26,8
95	912 350	523 539	1 412 468	1,5	1 157 183	81,9	1 011 147	71,6	+	146 036	+ 12,6	32,8
Esik.linjat	20 445 076	11 139 087	42 330 875	2,1	30 891 795	73,0	24 569 059	58,0	+	6 322 736	+ 20,5	39,9
Autolinjat	26 485 521	14 392 849	64 511 058	2,4	43 577 304	67,6	33 639 711	52,1	+	9 937 593	+ 22,8	
Raitiolinjat	8 072 902	7 242 021	47 648 660	5,9	26 425 723	55,5	16 122 239	33,8	+	10 303 484	+ 39,0	
Yht. matkat	—	—	18 597 881	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	34 558 423	21 634 870	130 757 599	3,8	70 003 027	53,5	49 761 950	38,1	+	20 241 077	+ 28,9	

Selitys	Raitioliikenne		Autoliikenne		Lauttaliikenne		Asuntokiinteistöt		Yhteensä	
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%
Tuotot	26 425 723	100,0	43 577 304	100,0	304 407	100,0	276 887	100,0	70 584 321	100,0
Linja/välittömät kustannukset ...	16 122 239	61,0	33 639 711	77,2	301 770	99,1	197 842	71,4	50 261 562	71,2
Katetuotto I	+ 10 303 484	+ 39,0	+ 9 937 593	+ 22,8	+ 2 637	+ 0,9	+ 79 045	+ 28,6	+ 20 322 759	+ 28,8
Kuljetusmuoto- kustannukset ...	8 936 979	33,8	10 608 670	24,3	—	—	—	—	19 545 649	27,7
Katetuotto II	+ 1 366 505	+ 5,2	— 671 077	— 1,5	+ 2 637	— 0,9	+ 79 045	+ 28,6	+ 777 110	+ 1,1
Yhteiset kustan- nukset	(9 321 895)	35,3	(15 365 357)	35,3	(107 334)	35,3	(97 630)	35,3	24 892 216	35,3
Tulos ilman pää- oman korkoa ...	(—7 955 390)	—30,1	(—16 036 434)	—36,8	(—104 697)	—34,4	(—18 585)	— 6,7	24 115 106	—34,2
Pääoman korko 6 %									4 873 375	6,9
Tulos pääoman korko ML.									28 988 481	—41,1

Raitioliikenne tuottaa katetta 39,0 %. Raitioliikenteen kuljetusmuotokustannukset ovat 33,8 % ja osuus yhteisistä kustannuksista 35,3 % eli yhteensä 69,1 %, joten raitioliikenteen tappio on 30,1 %.

Autoliikenne tuottaa katetta 22,8 %. Autoliikenteen kuljetusmuotokustannukset ovat 24,3 % ja osuus yhteisistä kustannuksista 35,3 % eli yhteensä 59,6 %, joten autoliikenteen tappio on 36,8 %.

Lauttaliikenteen tappio on 34,4 % ja asuntokiinteistöjen tappio on 6,7 %.

LIKENNELAITOKSEN KÄYTTÖOMAISUUDEN MUUTOKSET V. 1968

	Arvo 1.1.68	Lisäykset			Vähennykset			Arvo 31.12.68
		Talousarvion pääomamää- rärahoilla hankittu	Keskeneräi- sistä uudis- hankinnoista siirretty	Muut lisäykset (liite)	Poistot		Muut vähennykset (liite)	
					mk	%		
1. Maa-alueet	4 188 020	—	—	—	—	—	—	4 188 020
2. Rakennukset								
a. Asuin- ja toimistora- kennukset	2 611 679	25 067	14 774	—	100 126	1½; 2½	—	2 551 394
b. Tehdas- ja tuotantora- kennukset	24 803 076	175 164	25 400	—	848 168	2½	—	24 155 472
3. Tarkastusasemat, portin- vartijan rakennus	92 733	—	—	—	35 239	10; 2½	—	57 494
4. Kiinteät rakenteet ja lait- teet								
a. Maarakenteet	230 307	—	—	—	—	—	—	230 307
b. Kiinteästi asennetut sähkö-, lämpö-, vesi-, kaasu- ja saniteettilait- teet ja johdot	1 372 520	38 684	—	—	89 597	5; 2½	—	1 321 607
c. Muut kiinteät raken- teet ja laitteet	7 567 697	—	1 071	—	722 157	5; 2½	—	6 846 557
d. Väliaikainen omaisuus	432 074	—	—	—	—	—	—	432 074
5. Poistonalainen irtain omai- suus								
a. Raitioliikenne	17 617 350	169 125	61 524	—	1 326 916	4; 15	3) 6 519	16 514 564
b. Joihdinautoliikenne ...	94 270	—	—	—	26 000	10	—	68 270
c. Lnja-autoliikenne	20 384 603	76 771	6 809 678	—	4 196 019	—	—	23 075 033
d. Henkilö- ja paketti- autot	210 899	32 071	1 808	—	46 508	15	—	198 270
e. Kuorma-autot	227 432	45 090	—	—	48 689	15	—	223 833
f. Alukset	23 445	—	—	—	15 730	6	—	7 715
g. Muu irtain omaisuus ...	1 091 782	179 950	5 635	1) 6 519	200 204	10	—	1 083 682
6. Puhelinosuudet	164 400	—	—	—	—	—	—	164 400
7. Keskeneräinen omaisuus ..	110 631	10	213 010	2) 15 000	—	—	—	338 651
	81 222 918	741 932	7 132 846	21 519	7 655 353		6 519	81 457 343

Poistosummaan mk 7 655 353 sisältyy käyttöomaisuuden myynnistä ja romutuksesta johtuvia ylimääräisiä poistoja
uk 80 332 seuraavasti:

- 5. a. 45 530
- 5. c. 29 603
- 5. d. 5 199

Selvitys käyttöomaisuuden muista lisäyksistä

1) 8 kpl Weber-nostureita siirretty raitioliikenteen ryhmästä muuhun irtaimeen omaisuuteen	6 519,—
2) Väliaikainen tiejärjestely Vartiokylän hallialueella (Rahatoimiston kirje 1.7.1968 n:o 1092)	15 000,—
	<u>21 519,—</u>

Selvitys käyttöomaisuuden muista vähennyksistä

3) 8 kpl Weber-nostureita siirretty raitioliikenteen ryhmästä muuhun irtaimeen omaisuuteen	6 519,—
	<u>6 519,—</u>

HENKILÖKUNNAN RAKENNE JA MUUTOKSET V. 1968

Toimintayksikkö	Virkasuhde				Työsopimussuhde				Yhteensä			Erotus vuoteen 1967 verratt.*
	Vakinaiset		Tilapäiset		Virkailijat		Työntekijät					
	M	N	M	N	M	N	M	N	M	N	Y	
Hallinto	4	—	—	—	—	—	—	—	4	1	5	+ 1
Kansliaosasto	1	—	2	3	—	2	—	—	3	5	8	
Järjestelyosasto	—	—	1	—	8	2	—	—	9	2	11	
Sosiaali- ja tiedotusosasto .	1	—	—	1	2	1	—	—	3	2	5	
Talousosasto	—	—	24	31	8	26	—	—	32	57	89	
Hankintaosasto	—	—	13	15	8	10	26	4	47	29	76	
Autoliikenneosasto	1	—	1 078	635	3	—	—	—	1 082	635	1 717	
Raitioliikenneosasto	1	—	434	499	—	5	—	2	435	506	941	
Liikennesuunnitteluosasto ..	1	—	4	5	3	5	—	—	8	10	18	
Autokorjaamo-osasto	1	—	8	4	44	8	407	23	460	35	495	
Raitiovaunukorj.-osasto ...	1	—	17	1	18	5	254	37	290	43	333	
Rataosasto	—	—	10	2	13	1	134	3	157	6	163	
Teknill. suunnitteluosasto .	1	—	2	—	10	2	—	—	13	2	15	
Koko henkilökunta	12	—	1 593	1 197	117	67	821	69	2 543	1 333	3 876	—71

*) Toimintayksikköjen muutoksiin sisältyvät myös toimintayksikköjen väliset sisäiset henkilösiirrot.

LIIKENNELAITOKSEN KOLARITILASTO VUOSILTA 1967—1968

Kuukausi	Yhteenajot				Henkilön kumoonajot				Ovitapaturmat				Muut henkilövahingot			
	Autoliik.		Raitiov.liik.		Autoliik.		Raitiov.liik.		Autoliik.		Raitiov.liik.		Autoliik.		Raitiov.liik.	
	67	68	67	68	67	68	67	68	67	68	67	68	67	68	67	68
Tammikuu	158	154	104	112	5	5	9	13	13	22	9	8	48	41	22	22
Helmikuu	155	138	86	91	8	3	11	10	11	11	17	12	42	48	30	22
Maaliskuu	113	119	81	72	—	5	7	10	14	16	13	12	51	53	27	19
Huhtikuu	84	74	91	84	3	6	8	19	9	16	12	17	64	48	18	18
Toukokuu	90	103	88	76	2	4	13	10	17	11	9	15	49	61	17	21
Kesäkuu	61	64	62	70	—	2	13	6	15	17	22	15	54	48	13	22
Heinäkuu	54	50	51	43	2	1	4	10	7	6	16	10	42	40	9	17
Elokuu	62	63	72	73	3	2	9	9	11	9	14	13	41	67	18	8
Syyskuu	107	84	86	87	3	2	12	15	20	10	22	14	57	59	20	23
Lokakuu	113	79	121	105	8	5	13	12	17	11	13	12	53	49	18	30
Marraskuu	89	88	87	81	1	5	9	19	16	12	20	7	51	44	18	27
Joulukuu	125	113	116	83	1	9	15	13	8	11	13	15	33	38	29	26
	1 211	1 129	1 045	977	36	49	123	146	158	152	180	150	585	596	239	255